اولین همایش ملی ارزیابی، مدیریت و آمایش محیط زیستی در ایران
همدان دانشکده شهید مفتح
۱۵ آذر ۱۳۹۳

اثرات زیست محیطی ساخت جزایر مصنوعی در خلیج فارس و بررسی آن از منظر معاهدات بین المللی دریایی

داریوش کریمی[1]، مرتضی سبزیان[2,*]

[1] استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، دانشکده محیط زیست و انرژی، گروه حقوق محیط زیست
dkarimi1@yahoo.com
[2]دانشجوی دکتری حقوق محیط زیست، دانشکده محیط زیست و انرژی، ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات
Morteza.sabziyan@gmail.com

چکیده

خلیج فارس دارای یک اکوسیستم بسته دریایی است. بنابراین دخالت در سیستم طبیعی آن، محیط زیست منطقه را حساس و آسیب پذیر می کند و به دلیل وابستگی متقابل زیست محیطی آثار زیان بار آن به سواحل کشورهای مجاور نیز مربوط می شود. ساخت این جزایر مطمئناً از لحاظ آسیب رسانی به گونه های گیاهی و موجودات زنده سطح و بستر آب، آسیب رسانی به جریان های طبیعی و ورود و خروج جریان های آبی بستر خلیج فارس و همچنین آلودگی ناشی از حضور جمعیت و فاضلاب های شهری این جزایر لوکس، آثار زیانباری برای منطقه خواهند داشت.

کنوانسیون 1982حقوق دریاها، ایجاد جزیره مصنوعی در دریای سرزمینی تا 12 مایل را اجازه داده است؛ اما امروزه حرکت رو به رشد ساخت این جزایر، به ویژه در منطقه خلیج فارس و پیچیدگی های زیست محیطی پدیدآمده، موجب طرح برخی نگرانی ها از این روند شده است. در بسیاری از کنوانسیون ها، پیمان نامه ها و اعلامیه های بین المللی محیط زیستی، بخش محیط زیست دریایی بعنوان بخشی مهم و جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است از جمله: اعلامیه محیط زیست ریو، سند توسعه پایدار ژوهانسبورگ و... . در خلیج فارس نیز طبق پیمان‌نامه حفاظت محیط زیست منطقه‌ای (راپمی) که از سوی همه کشورهای ساحلی خلیج فارس از جمله امارات متحده عربی در سال 1978 به امضا رسیده است هر نوع توسعه‌ای که حریم بین المللی آب‌های خلیج فارس را به خطر می‌اندازد، برای کشورهای همسایه ممنوع شده است.

لذا لازم است تا حفاظت از محیط زیست دریایی و جلوگیری از آثار مخرب و زیان بار تاسیسات دریایی و تبعات زیست محیطی ناشی از آن، مورد توجه جدی سازمان های بین المللی، دولت ها، سازمان‌های مردم نهاد و بویژه طرفداران محیط زیست قرار گیرد.

کلمات کلیدی: جزایر مصنوعی، خلیج فارس، محیط زیست، معاهدات دریایی، حقوق دریاها، ROPME

Environmental impact of the construction of artificial islands in the Persian Gulf and investigate it from the perspective of international maritime conventions